

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Het webinar start om 10u

**VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ**

**DEPARTEMENT
ZORG**

DEPARTEMENT
ZORG

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Webinar Openwater- zwemmen

Wetgevend kader

Leidraad plaatsbepaling en risicobeoordeling

Opvolging waterkwaliteit vrije zwemzones

14/03/2025

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Overzicht

- ▶ VLAREM wijzigingen
- ▶ Leidraad
- ▶ Plaatsbepaling
- ▶ Exploitatie

VLAREM wijzigingen 2024

Open zwemgelegenheden

- ▶ Versoepeling voor open zwemgelegenheden
- ▶ Risicobeoordeling

Vrije zwemzones

- ▶ Introductie
- ▶ Risicobeoordeling

- Milieutechnische voorwaarden in [afdeling 5.32.8](#) van titel II van het VLAREM
- [FAQ Zwemmen in open water](#) van Departement Omgeving

VLAREM wijzigingen 2024 - Gevolg

Open zwemgelegenheden

- ▶ Risicobeoordeling

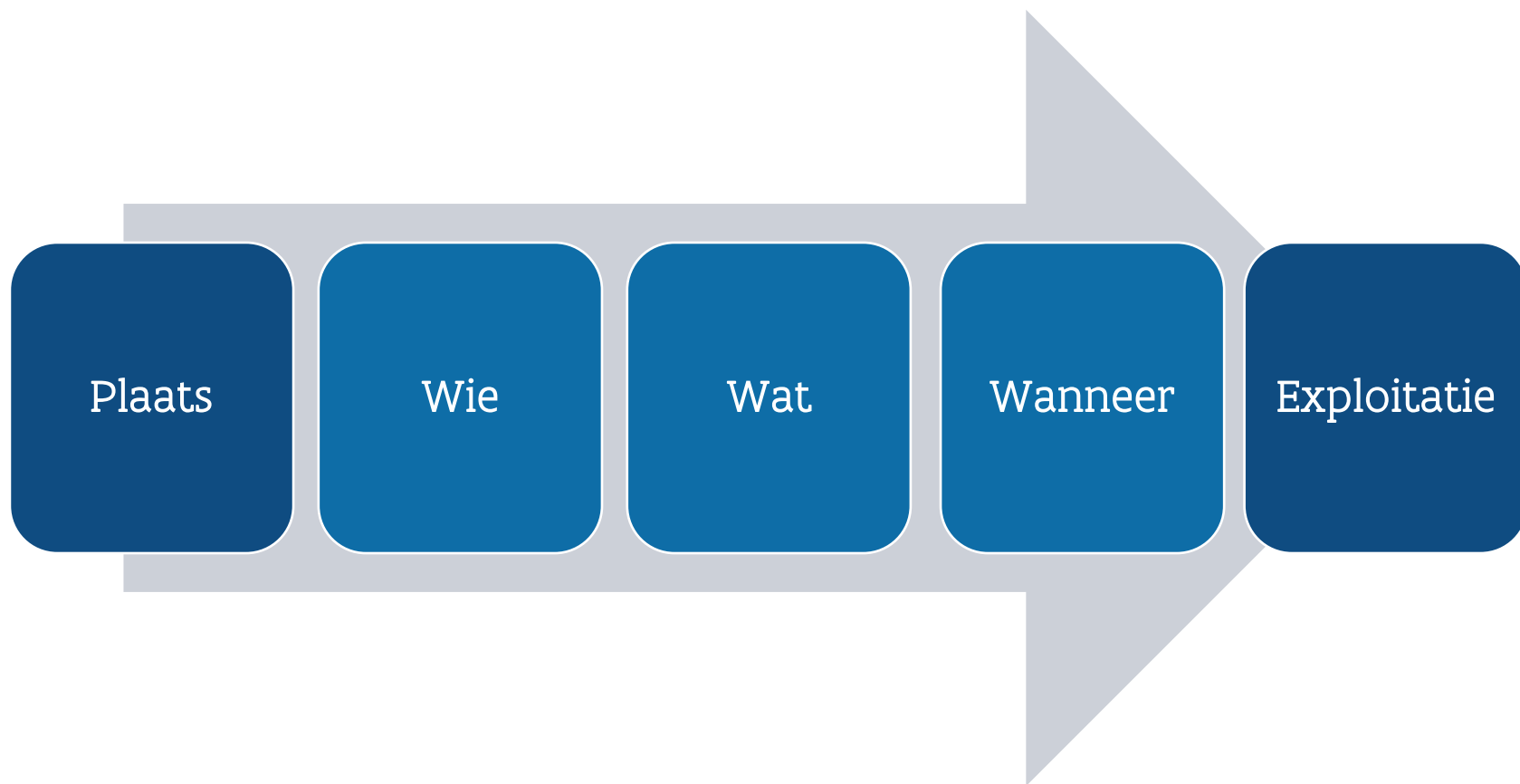
Vrije zwemzones

- ▶ Plaatsbepaling
- ▶ Risicobeoordeling
- ▶ Waterkwaliteit

- ▶ Proefproject

→ Raadpleeg de leidraad, screening plaatsbepaling en template voor de risicobeoordeling via de [website van Departement Zorg](#)

Leidraad

Plaatsbepaling

Waar wel

- ▶ Ideeën
- ▶ Waar gaan mensen nu al in het water
- ▶ Gerichtte vraag

Waar niet

- ▶ Zwemverbod
- ▶ Waterverkeer
- ▶ Slecht bereikbaar
- ▶ Overlast
- ▶ Waterkwaliteit

- **Screening plaatsbepaling**
- **Contacteer betrokken partijen zo snel mogelijk**
- **Vrije zwemzones: Gemotiveerde beslissing door lokale besturen – potentiële locatie voor vrije zwemzone**

Exploitatie

Risicobeoordeling

- ▶ Risico's
- ▶ Maatregelen

▶ Fysisch

▶ Chemisch

▶ Biologisch

▶ Recreant

→ Template risicobeoordeling

→ Stuur de risicobeoordeling door naar recreatiewater@vlaanderen.be

Risicobeoordeling - template

Identificatie risico's	Obstakels op de oever (begroeiing, glas, zwerfhout, afval,...)
Effect	Struikelen, snijwonden of ander letsel, moeilijkheden om in/uit het water te komen, risico op (bijna)verdrinking
Mate van risico voor het nemen van de maatregelen	Gemiddeld
Beheersmaatregelen of procedures	Elke maand wordt de oever van de zwemzone gecontroleerd en ontdaan van afval
Mate van risico na het nemen van de maatregelen	Laag
Toelichting	Deze beheersmaatregel is opgenomen in het exploitatieplan van de vrije zwemzone die terug te vinden is in bijlage van de aanvraagmail

In het kort

- ▶ Vlarem wijzigingen brengen meer mogelijkheden voor open zwemlocaties
 - ▶ Leidraad en templates zijn beschikbaar
 - ▶ Gemotiveerde beslissing, klasse 3 melding en een risicobeoordeling
 - ▶ Respectievelijk najaar, voorjaar, maart
 - ▶ Evaluatie vrije zwemzones – proefproject
-
- ▶ Opvolging waterkwaliteit vrije zwemzones

Vlaanderen
is milieu

Opvolging waterkwaliteit vrije zwembzones

Joachim Pelicaen
Verantwoordelijke bacteriologisch meetnet

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Overzicht

- Uitvoeren staalnames
- Bacteriologische kwaliteit
- Blauwalgen (cyanobacteriën)
- Overdracht analyseresultaten
- Zwemwaterprofiel

Staalname

Wie is verantwoordelijk?

Open zwemgelegenheden	Vrije zwemzone
Staalname door VMM	Staalname door erkend labo op kosten van exploitant
E. Coli en intestinale enterokokken	E. Coli en intestinale enterokokken
Visuele controle	Visuele controle
	Resultaten bezorgen aan VMM en Dep Zorg

Wat moet je opvolgen?

Bacteriologische waterkwaliteit

- ▶ Tweewekelijks staalname van:
 - E. coli
 - Intestinale Enterokokken
- ▶ Op basis van de resultaten:
 - Beoordeling actuele kwaliteit
 - Berekening gemiddelde zwemwaterkwaliteit

Uitstekende
zwemwaterkwaliteit

★ ★ ★ Uitstekend
★ ★ Goed
★ Aanvaardbaar
— Slecht

Wat moet je opvolgen?

Blauwalgen

Open zwemgelegenheden	Vrije zwemzones
Wekelijkse visuele controle door VMM	/
Visuele controle door uitbater	Visuele controle door uitbater
Staalname vaststelling door VMM	Kunnen tegen betaling staal binnenbrengen bij VMM
Toxinebepaling voor vrijgave door VMM	Toxinebepaling voor vrijgave door eigen labo

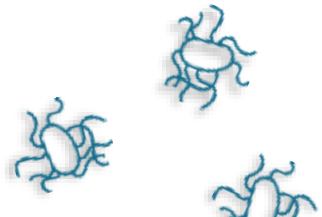

Waarom blauwalgen opvolgen?

Gezondheidsrisico's

- ▶ Als aerosol – inademen
 - Laag risico op acute vergiftiging
 - Vooral risico bij herhaalde en massale blootstelling
- ▶ Door huidcontact
 - Meestal beperkte symptomen (roodheid, jeuk)
- ▶ Door orale inname
 - Acut – misselijkheid, diarree, algemeen onwel
 - Acute vergiftiging (neurotoxines) eerder zeldzaam
 - Bio-accumulatie – (mogelijk) kankerverwekkend (lever, nieren)

Blauwalgen opgemerkt?

Procedure

- ▶ Advies tot verbod bij:
 - Duidelijk visuele bloei
 - Cyano-chlorofyl $>25\mu\text{g/l}$
 - Bevestiging hiervan door microscopische determinatie
- ▶ Opheffen verbod
 - Geen bloei meer
 - Cyano-chlorofyl $<25\mu\text{g/L}$
 - Micocystine $<8\mu\text{g/L}$

Publicatie analyseresultaten

- ▶ Enkel voor vrije zwemzones
 - Resultaten van tweewekelijkse staalnamen door een erkend labo
 - Door labo te bezorgen via xml aan dep Zorg en VMM
 - Publicatie op www.kwaliteitzwemwater.be
 - × Actuele gezondheidskundige beoordeling (smiley)
 - × Lange termijn beoordeling (Europese rapportering)

Zwemwaterprofielen

- ▶ Inschatting van de risico's op slechte zwemwaterkwaliteit
- ▶ Opmaak door VMM
- ▶ Publicatie op kwaliteit zwemwater

Vragen?

Vlaamse Milieumaatschappij

Joachim Pelicaen

j.pelicaen@vmm.be

Departement Zorg

Recreatiewater@vlaanderen.be

